

A területi kereskedelmi és iparkamarák etikai bizottságainak ELJÁRÁSI SZABÁLYZATA

Az etikai bizottság hatásköre, az etikai ügyek

1. § (1) A területi kereskedelmi és iparkamara (továbbiakban: kamara) etikai bizottsága (továbbiakban: bizottság) hatáskörébe tartozik:

- a) az Etikai Kódexben (továbbiakban: Kódex) foglalt etikai szabályok megsértése miatt a gazdálkodó szervezet (továbbiakban: bepanaszolt) ellen kezdeményezett ügyben az etikai eljárás (továbbiakban: eljárás) lefolytatása,
- b) állásfoglalás kialakítása a Kódex rendelkezései értelmezésével, alkalmazásával illetve valamely magatartás, tevékenység Kódexszel való összhangjával kapcsolatos kérdésben,
- c) állásfoglalás kialakítása kamara belső önkormányzati működésével kapcsolatos valamennyi etikai kérdésben,

(2) A bizottság saját határozatai és állásfoglalásai mellett, a Gktv. 10.§ (1) bek. f) pontja alapján a kamarának megküldött jogerős versenyhivatali és fogyasztóvédelmi hatósági határozatokat is nyilvántartja, igény esetén tájékoztatást ad arról, hogy a Kódex hatálya alá tartozó, a kamara illetékességi területén működő vállalkozás ellen jogerős etikai, versenyhivatali, fogyasztóvédelmi elmarasztalás szerepel-e a kamara nyilvántartásában.

(3) A bizottság a hatáskörébe tartozó etikai ügyekben illetékességi területén köteles eljárni. A bizottság eljárása minden szakaszában hivatalból köteles hatáskörét és illetékességét vizsgálni. Ha a bizottság azt állapítja meg, hogy nincs hatásköre, vagy nem illetékes, a 9. § (1) bekezdése rendelkezéseinek megfelelő alkalmazásával jár el.

2. § Nem tartozik a bizottság hatáskörébe a törvényben biztosított jogok érvényesítésével kapcsolatos eljárás lefolytatása, így az etikai bizottság nem dönt jogkérdésben, vagyoni követelés tárgyában. A bizottság nem kötelezhet magatartás tanúsítására, vagy cselekmény tételére, meg nem tételére, illetve eltűrésére. Nincs hatásköre a bizottságnak azokban az ügyekben sem, amelyekre jogszabály valamely hatóság, illetve szervezet hatáskörét állapítja meg. Ha az etikai ügy érdemi részére vonatkozóan bírósági vagy más hatósági eljárás van folyamatban, az Etikai Bizottság az eljárását megszünteti.

Az etikai bizottság illetékessége

3. § (1) A bizottság illetékességét az 1.§ (1) bek. a) pontja szerinti eljárásban a bepanaszolt vállalkozó kamarai tagsága, ennek hiányában székhelye határozza meg. Ha vállalkozó több kamara tagja, az a kamarai etikai bizottság jár el , melynek az illetékességi területén a bepanaszoltnak a székhelye van.

(2) Amennyiben a bepanaszolt kamarai tagnak fióktelepe van és az etikai ügy ennek tevékenységével függ össze, a fióktelep szerint illetékes kamara bizottsága jár el. Amennyiben a bepanaszolt nem kamarai tag és az etikai ügy fióktelepével függ össze, a fióktelep szerint illetékes kamara bizottsága jár el.

4. § A bizottság illetékességét az 1.§ (1) bek. b) pontjai szerinti eljárásokban az állásfoglalást kérő állandó lakhelye, illetve székhelye alapozza meg.

Az eljárás résztvevői

5. § (1) Az 1. § (1) bek. a) pontjai szerinti etikai eljárásban résztvevő felek a panaszos és a bepanaszolt. Panaszosként eljárást bárki (magánszemély, jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet) kezdeményezhet. Bepanaszolt lehet a Kódex hatálya alá tartozó gazdálkodó szervezet.

(2) Az 1. § (1) bek. b) pontja szerinti eljárást bárki kezdeményezheti, míg a c) pont szerinti eljárást csak a kamara tagja vagy testülete.

Az etikai eljárás megindítása (elnöki szak)

6. § (1) A bizottság az eljárást írásbeli kérelemre, vagy döntése alapján hivatalból indítja. A hivatalból indított eljárásra a kérelemre indult eljárásra irányadó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

(2) Az eljárás díjköteles, a díj összege megegyezik az eljáró kamaránál érvényes legalacsonyabb kamarai tagdíj összegével. Amennyiben rendezett tagságú kamarai tag kezdeményez bármely eljárást a bizottság előtt, nem kell eljárási díjat fizetnie. Az elnök indokolt esetben méltányosságból a díjat mérsékelheti, elengedheti.

7. § (1) Az 1. § (1) bek. a) pontja szerinti eljárásra irányuló kérelemnek tartalmaznia kell:

- a) az eljárást kezdeményező panaszos, valamint a bepanaszolt nevét (cégnevét), lakóhelyét, székhelyét, a kezdeményező saját kezű aláírását, nyilatkozatát kamarai tagságáról
- b) az etikai bizottság eljárására, irányuló kifejezett kérelmet, a panasz rövid leírását, különösen annak megjelölését, hogy a panaszos mely cselekményben, tevékenységben, stb. és milyen etikátlan magatartás megvalósulását látja, a panaszt alátámasztó tényeket és azok bizonyítékait,
- c) az ügygel összefüggő olyan okiratok másolatát, melyre az eljárást kezdeményező bizonyítékként hivatkozik,
- d) nyilatkozatot arról, hogy a panaszos az ügyben más hatóságnál, gazdasági vagy szakmai kamara etikai bizottsága előtt eljárást nem kezdeményezett,
- e) nyilatkozatot arról, hogy kéri-e egyeztető tárgyalás tartását.
- f) az eljárási díj megfizetésének igazolását

(2) Az 1. § (1) bek. b) és c) pontjai szerinti eljárásra irányuló kérelemnek tartalmaznia kell:

- a) az állásfoglalást kérő nevét (cégnevét), lakóhelyét (székhelyét),
- b) az állásfoglalás-kérés tárgyát képező etikai kérdés, probléma rövid leírását,
- c) az ügygel összefüggő iratok másolatát.

8. § Amennyiben a kérelem a panaszos, illetve állásfoglalást kérő nevét nem tartalmazza, a bizottság nevében eljáró elnök mérlegeli, hogy kezdeményezi-e eljárás hivatalbóli indítását, vagy érdemi vizsgálat nélkül irattárba helyezi a kérelmet..

9. § (1) A kérelem beérkezése után az elnök tisztázza, hogy a bizottságnak van-e az ügyben hatásköre és illetékessége. Hatáskörének vagy illetékességének hiánya esetén az ok megjelölésével panaszost tájékoztatja arról, hogy az ügyben eljárás megindítására nincs mód. Amennyiben a gazdasági kamara valamely szerve, vagy testülete, vagy másik területi gazdasági kamara, illetve annak etikai bizottsága, továbbá szakmai kamara jogosult eljárni az ügyben, az elnök a kérelmet mellékleteivel együtt e szervnek megküldi. E bekezdésben felsorolt intézkedések megtételére a kérelem beérkezésétől számított 15 napon belül kerül sor.

(2) Ha a kérelem nem felel meg 7. §-ban foglaltaknak, az elnök az (1) bekezdésben foglalt határidőn belül az eljárást kezdeményezőt a hiányok megjelölésével - elutasítás terhe mellett - 15 napi határidővel hiánypótlásra hívja fel. Ha a határidő eredménytelenül eltelik és a panaszos a hiánypótlásnak részben, vagy egészben nem tesz eleget, az elnök az eljárást megszünteti és erről a soron következő ülésen a bizottságot tájékoztatja.

(3) Az eljárás megindulásától kezdődő határidők számításakor az eljárás megindulásának az minősül, amikor a hiánytalan kérelem a bizottsághoz beérkezik.

(4) Az eljárást lehetőség szerint a megindulástól számított 60 napon belül be kell fejezni.

10. § Amennyiben a kérelemben megjelölt etikátlan cselekmény, magatartás, tevékenység megtörténte óta egy év eltelt, a bizottság az eljárás lefolytatását mellőzheti.

11. § Az 1. § bek. a) pontja szerinti eljárásban a hiánytalan kérelem beérkezése után az elnök 15 napon belül az eljárásról és a bizottság által alkalmazható szankciókról szóló rövid ismertetővel együtt a bepanaszoltak megküldi a panaszosi beadványt mellékleteivel együtt és 15 nap határidővel felhívja írásbeli nyilatkozatának (válasziratának) megküldésére, azzal, hogy válasziratában nyilatkozzék a panasz jogosságát, az ügy körülményeit illetően, jelölje meg állításait alátámasztó tények bizonyítékait, illetve és másolatban csatolja azokat az okiratokat, amelyekre bizonyítékként hivatkozik. Az elnök a bepanaszoltat egyidejűleg figyelmezteti arra, hogy egyeztető tárgyalás tartását kérheti, továbbá arra is, hogy az ügy érdemére vonatkozó nyilatkozattételének elmaradása esetén a bizottság a rendelkezésére álló adatok alapján dönt.

12. § Az elnök a vizsgálóbiztos kinevezéséig – soron következő bizottsági ülésen való tájékoztatás terhe mellett – megszüntetheti az eljárást, ha a panaszos a panaszától eláll, az állásfoglalást kérő kérelmét visszavonja, ha a felek az eljárásnak e szakaszában megegyeztek.

A vizsgálóbiztos eljárása (vizsgálóbiztosi szak)

13. § Az 1. § (1) bek. a) pontja szerinti eljárásban a bepanaszolt válaszirat beérkezte, vagy a határidő eredménytelen letelte, az 1. § b) és c) pontjai szerinti eljárásban a hiánytalan kérelem beérkezte után az elnök a bizottság tagjai közül haladéktalanul kinevezi az ügyben eljáró vizsgálóbiztost, a feleket erről értesíti és a válasziratot a panaszosnak megküldi. Az elnök több vizsgálóbiztost is kinevezhet. Amennyiben az elnök vizsgálóbiztost nem nevez ki, annak feladatait saját maga látja el. A vizsgálóbiztos kijelölésekor köteles összeférhetlenségéről, érdekeltenségéről és elfogulatlanságáról nyilatkozni.

14. § (1) A vizsgálóbiztos feladata az 1. § (1) bek. a) pontja szerinti eljárásban az etikai ügy gondos felderítése (a tényállás tisztázása), a felek, illetve - szükség esetén – érdekelen és elfogulatlan tanú, illetve szakértő meghallgatása; egyezség létrehozására irányuló egyeztető tárgyalás tartása, a döntéshez szükséges adatok beszerzése, a bizottság számára eljárása eredményét és határozott döntési javaslatot tartalmazó határozati javaslat készítése.

(2) A vizsgálóbiztos köteles a feleket egyeztető tárgyalásra összehívni, ha ezt mindkét fél egybehangzóan kéri. A felek meghallgatásán, illetve az egyeztetésen a vizsgálóbiztos biztosítani köteles, hogy a felek érdemben előadhassák álláspontjukat. A felek tényállításaik igazolására - saját költségükre - tanút, szakértőt vehetnek igénybe. A vizsgálóbiztos a kamara tagozataiból szakértő bevonására jogosult. A kamarai szakértő köteles nyilatkozni összeférhetlenségéről, érdekeltenségéről és elfogulatlanságáról. A felek a meghallgatáson, illetve az egyeztető tárgyaláson a tanúhoz, a nem kamarai szakértőhöz kérdéseket intézhetnek, a másik fél által bizonyítékként bemutatott okiratba betekinhetnek. A vizsgálóbiztos az egyeztetésről emlékeztetőt készít, amely tartalmazza az egyeztetés helyét, idejét, a résztvevők nevét, eljárásbeli állásának megnevezését, az egyeztetés során elhangzott nyilatkozatok lényegét. Amennyiben a felek egyezséget kötöttek, a vizsgálóbiztos határozati javaslatát e megszüntetési okkal terjeszti a bizottság elé.

(3) Az 1. § (1) bek. b) és c) pontja szerinti eljárásban a vizsgálóbiztos állásfoglalás tervezetét készíti.

(4) A vizsgálóbiztos a kijelölésétől számított 15 napon belül köteles határozati javaslatát, illetve állásfoglalásának tervezetét elkészíteni. A határidőt a vizsgálóbiztos egy alkalommal legfeljebb 15 nappal az elnök egyidejű írásbeli tájékoztatása mellett meghosszabbíthatja, ha az a tényállás tisztázása, vagy egyeztetés lefolytatása miatt szükséges. További hosszabbításról különösen indokolt esetben csak az elnök intézkedhet.

Az ülés előkészítése

15. § A bizottság ülését az elnök készíti elő, melynek során meghatározza az ülés napirendjét. A napirendre fel kell venni az előző ülésről készült emlékeztető jóváhagyását, az elnök beszámolóját azokról az ügyekről, amelyben az eljárás nem volt megindítható, vagy a vizsgálóbiztosi szak előtt megszüntetésre került, továbbá a vizsgálóbiztosi határozati javaslattal, illetve állásfoglalás tervezettel döntésre előkészített ügyeket. Az elnök az ülés előkészítése során megtesz minden egyéb olyan intézkedést, amely az etikai ügyek egy ülésen való tárgyalását és lezárását elősegíti.

Az ülés lefolytatása, döntés etikai ügyben

16. § (1) A Bizottság határozatképes, ha az ülésén tagjainak több, mint fele jelen van. A tárgyalást az elnök vagy az általa megbízott tag vezeti. A bizottság az etikai ügyben határozatképes ülésén nyílt szavazással szótöbbséggel dönt, melynek eredményeként az 1. § (1) bek. a) pont szerinti eljárásban határozatot, az 1. § (1) bek. b) és c) pontjai szerint eljárásban állásfoglalást hoz. A bizottság az írásba foglalt határozatát, illetve állásfoglalását a feleknek, illetve az állásfoglalást kérőnek lehetőleg a határozat meghozatalát követő 15 napon belül kézbesíti.

(2) Az ülésnek az 1. § (1) bek. a)-d) pontja szerinti ügyek tárgyalását képező szakasza nyilvános. Az elnök a felek, vagy a tagok bármelyikének kérelmére az ügy tárgyalásának idejére zárt tárgyalást rendelhet el. A képviselőre a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 66.-67.§-ai megfelelően irányadók. Az elnök az ülések időpontját, helyét és a nyilvánosságra való utalást a területi kamara újságjában, egyéb kiadványában, az interneten, stb. hozza nyilvánosságra. Az ülés időpontjáról a feleket az ülést megelőző, megjelenést lehetővé tevő ésszerű időn belül tájékoztatni kell.

(3) A Bizottság dönthet úgy, hogy a vizsgálóbiztosnak a 14. §-ban írt feladatait a Bizottság ülésén saját maga látja el.

(4) A bizottság működésének, ülésezési rendjének, az ülések előkészítésének és lefolytatásának egyéb szabályait, a titokvédelmi, adatkezelési és irattározási rendelkezéseket a bizottság külön szabályzatba foglalt ügyrendje tartalmazza, melyet a bizottságok a helyi sajátosságok szerint e szabályzat rendelkezéseinek figyelembevételével alakítanak ki.

Határozatok

17. § A bizottság eljárása során megállapított tényállás alapján indokolással ellátott határozatában:

- a) megállapítja, hogy nem történt etikai vétség,
- b) etikai vétséget állapít meg és a Kódex szerinti szankciót (szankciókat) alkalmazza
- c) az eljárást megszüntetheti, ha a panaszos a kérelmét visszavonja, vagy a felek az eljárás során egyezségeket kötöttek, illetve az eljárást megszünteti, ha lefolytatása (a tényállás megállapítása) lehetetlen, illetve az eljárás folytatására bármely okból nincsen szükség,
- d) állásfoglalást hoz.

A határozat felülvizsgálata

18. § (1) A kamara tagja kérheti a bíróságtól az Etikai Bizottság által hozott olyan határozat felülvizsgálatát, amely a Gktv. rendelkezéseibe, más jogszabályba, a kamara alapszabályába, más önkormányzati szabályzatába, vagy a Kódexbe ütközik. Perindítás előtt a sérelmet szenvedett tag köteles a jogsértést a jogsértő határozatról történt tudomásszerzéstől számított 30 napon, de legkésőbb a határozat meghozatalától számított 6 hónapon belül az Ellenőrző Bizottságnak bejelenteni.

(2) Ha a bizottság észleli, hogy határozata a Gktv. rendelkezéseibe, más jogszabályba, a kamara alapszabályába, más önkormányzati szabályzatába, vagy a Kódexbe ütközik, döntésének felülvizsgálatát az eljárás szükséges mértékű megisméltésével saját hatáskörében elvégzi.

A határozat, állásfoglalás kijavítása

19. § A határozat, vagy állásfoglalás kézhezvételétől számított 30 napon belül bármelyik fél, vagy az állásfoglalást kérő írásban kérheti a bizottságtól, hogy a határozatban, vagy állásfoglalásban előforduló bármely névcserét, névelírást, szám-, vagy számítási hibát, vagy más hasonló elírást javítson ki. A bizottság e határidőn belül a kijavítást maga is elvégezheti és a kijavított határozatot a feleknek, illetve az állásfoglalást kérőnek megküldi.

Egyéb rendelkezések

20. § Az Etikai Bizottság munkájában - ügydöntő hatáskör nélkül - részt vehet a kamara ezzel megbízott munkavállalója, vagy megbízottja.

21. § A folyamatban levő etikai eljárásról tájékoztatás nem adható. A bizottság által lezárt eljárásban keletkezett határozat és állásfoglalás – a nyilvánosságra nem hozott, illetve hozható személyes adatok kivételével – nyilvános; abba előzetes írásbeli kérelem alapján, megadott időpontban bárki betekinthez, illetve azokról – saját költségére – másolatot kaphat.

22. § (1) Az etikai ügyben a bizottság tagjaként, a bizottság által felkért szakértőként nem járhat el akinek az üggyhez személyi vagy vagyoni érdekeltsége fűződik, illetve egyéb ok miatt elfogult, kivéve, ha a feleket erről tájékoztatta és ennek ismeretében személye ellen egyik fél sem tiltakozott.

(2) Összeférhetetlenség áll fenn és az eljárásból ki vannak zárva az (1) bekezdésben felsoroltak különösen akkor, ha az eljárásban félként érdekelték bármelyikével hozzátartozói (Ptk. 685.§ b) pont) vagy munkaviszonyban, illetve bármilyen szerződéses jogviszonyban állnak.

(3)A bizottság tagja és a felkért szakértő a személyét érintő összeférhetlenség fennállását köteles haladéktalanul a bizottság elnökének tudomására hozni. Az elnök a személyét érintő összeférhetlenségi ok fennállásáról a bizottság tagjait értesíti.

Határozati javaslat

1. Az MKIK XVII. Küldöttgyűlése a „A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara és a területi kereskedelmi és iparkamarák Etikai Kódexe” tárgyú előterjesztést elfogadja.

2. A Küldöttgyűlés által korábban már elfogadott szakmai etikai kódexek azzal a módosítással maradnak hatályban, hogy azok valamennyi gazdálkodó szervezetre kiterjednek. A Küldöttgyűlés tudomásul veszi, hogy a szakmai etikai kódexek további módosítása az érintett szakmai szervezetek bevonásával folyamatban van.

3. A Vendéglátó Vállalkozók Etikai Kódexe 7. pontjának d) alpontja a következők szerint módosul (a vastagított rész törlendő):

„A számla összegén felüli fizetés (pl. borraivaló, zenekarnak szánt juttatás stb.) a vendég döntésén alapul. Ezért kifogásolható, ha a számla végösszege ezen juttatásokat automatikusan tartalmazza **[kivéve az étlapon jól láthatóan feltüntetett kötelező szervizdíjat]**. Nem megengedett a borraivalót bármely módon igényelni.”

INDOKOLÁS

A kamarai törvény módosítása jelentősen érintette az etikai kódexre, illetve az etikai bizottságok eljárására vonatkozó rendelkezéseket.

A törvény-módosítás szerint az országosan egységes etikai kódex alkalmazási köre már nem csak az önkéntes kamarai tagokra, hanem a gazdálkodó szervezetek összességére kiterjed azzal a megszorítással, hogy az etikai bizottság a nem kamarai taggal szemben az etikai szabályok megsértése esetén csak jelzéssel és figyelemfelhívással élhet. (Az etikai bizottság a tagokat figyelmeztetheti és a figyelmeztetést nyilvánosságra hozhatja.)

Az MKIK Etikai Bizottsága az etikai kódexnek nem csak a törvényt módosításból adódó módosítását végezte el, hanem a 2001-ben elfogadott általános etikai kódexnek az eddigi működés tapasztalatai alapján történő felülvizsgálatát is.

Ennek eredményeként a most beterjesztett javaslat a korábbinál rövidebb, áttekinthetőbb és a bizottság megítélése szerint a konkrét ügyekben a hatályos kódexnél jobban alkalmazható lenne.

A bizottság szükségesnek tartja a korábban elfogadott szakmai etikai kódexek felülvizsgálatát is, ezt azonban az érintett szakmai szervezetek bevonásával kívánja elvégezni, mely munka folyamatban van. Ugyanakkor természetesen a kamarai törvénynek az etikai kódexekre vonatkozó módosítása a szakmai etikai kódexekre is kiterjed, ezért a határozati javaslatban kezdeményezzük ennek érvényesülését.

Jelenleg csak a vendéglátó vállalkozásokra vonatkozó szakmai etikai kódex egy rendelkezésének törlésére teszünk javaslatot, mely az étlapon esetenként feltüntetett szervizdíjjal kapcsolatos. A jelenleg hatályos szakmai kódex alapján nem kifogásolható ha az étlapon a külön felszámítandó szerviz díj jól láthatóan fel van tüntetve. Ez a rendelkezés azonban nincs összhangban a vendéglátó üzletek kategóriába sorolásáról, valamint ártájékoztatójáról szóló 43/1998. (VI. 24.) IKIM rendelettel és a fogyasztóvédelmi felügyelőségek gyakorlatával, ezért a határozati javaslatban a kódex hivatkozott szövegrészét törölni javasoljuk.